

Prešernove nagrade v letu 2022

Dr. Mirko Cuderman, Prešernova nagrada za življenjsko delo, sopranistka **Andreja Zakonjšek Krt** in skladatelj ter zborovski dirigent **Damijan Močnik**, nagrada Prešernovega sklada za dosežke zadnjih treh let

Letošnji *ta veseli dan kulture* je razveselil glasbene kroge, saj so med nagrajenci kar trije glasbeniki. Največje državno priznanje v kulturi bo na predvečer praznika dobil muzikolog in dirigent dr. **Mirko Cuderman**. Njegovo delo v slovenskem

Dr. Mirko Cuderman; fotografija: osebni arhiv



nim delom starejše in sodobne vokalno-instrumentalne religiozne glasbe. Društveni mešani zbor je razvil v enega najvidnejših slovenskih vokalnih ansamblov ter z njim osvojil nagrade na številnih domačih in mednarodnih tekmovanjih. Z zborom je posnel ciklus plošč *Musica sacra Slovenica*, ki obsega 23 diskografskih enot.

Leta 1991 je spodbudil in vodil ustanovitev Slovenskega komornega zbora, takrat edinega slovenskega poklicnega koncertnega zbora, in bil do upokojitve 2009 njegov umetniški vodja oz. programski direktor. Pod njegovim umetniškim vodstvom se je zbor razvil v vrhunski ansambel, ki je nastopal pod vodstvom najvidnejših svetovnih zborovodij in dirigentov. Z njim je posnel dve antologiji slovenske zborovske glasbe. *Musica sacra Slovenica* (33 zgoščenek) prinaša pregled slovenske duhovne glasbe 19. in 20. stoletja, *Slovenska zborovska glasba* (55 zgoščenek) pa antologijo slovenske posvetne zborovske glasbe od sredine 19. stoletja do sodobnosti. Med letoma 2000 in 2008 je bil tudi umetniški vodja Slovenskega okteta. Poustvarjalno delo je dopolnjeval s predavateljskim. Na Akademiji za glasbo v Ljubljani je 1986–2002 predaval različne predmete in ključno prispeval k ustanovitvi Oddelka za cerkveno glasbo 1992.

Umetniško delovanje dr. Mirka Cudermana, ki je doktoriral na dunajski Univerzi na oddelku za muzikologijo, zaznamuje izjemna repertoarna razgledanost, ki se kaže v raznovrstnem zanimanju za zborovsko in

značilne za interprete prejšnje generacije. Pri iskanju ravnovesja med formalnimi in izraznimi prvini je izhajal iz koncepta zvestobe glasbenemu delu. V okviru skromnih možnosti slovenskega okolja se je pri izvajanju del starejše glasbe zanimal tudi za uveljavljanje prvin historično informirane izvajalne prakse.«

Za svoje delo je dr. Mirko Cuderman prejel več nagrad in odlikovanj, med katerimi naj izpostavimo Župančičevo nagrado (1993), častni znak svobode RS (2001), red za zasluge (2007), Gallusovo plaketo, zlato plaketo JSKD (2011), postal pa je tudi prvi častni občan Preddvora (2012). Leta 2011 je RTV Slovenija o njem posnela dokumentarni film *Regens Chori, portret Mirka Cudermana, ob 80-letnici rojstva*.

Nagrado Prešernovega sklada leta 2022 prejme skladatelj **Damijan Močnik** za ustvarjalni opus vokalne in vokalno-instrumentalne glasbe v zadnjih treh letih. Deluje kot zborovodja KZ Megaron, CŽePZ Andrej Vavken in kot glasbeni pedagog in vodja glasbenih dejavnosti na Škofjski klasični gimnaziji v Šentvidu, kjer je zaslužen za gradnjo t. i. zborovske piramide. Kot skladatelj osrednjo pozornost posveča sakralni glasbi, sklada pa tudi orkestralna in druga dela. Velja za enega od najbolj izvajanih slovenskih sodobnih skladateljev. Njegove zborovske skladbe prepevajo številni zbori po vsem svetu. K prepoznavnosti je pomembno vplivala zgoščenka *Verbum supernum prodiens*, ki jo je izdala založba Carus iz Frankfurta, še posebej pa



Slavnostni koncert ob 80-letnici dirigenta Mirka Cudermana v Slovenski filharmoniji, 2010; fotografija: arhiv Zbora SF

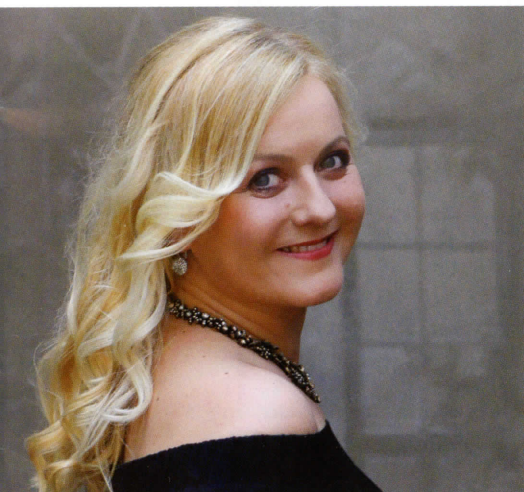
zborovstvu je izjemno. Kot je zapisano v obrazložitvi, je »dr. Mirko Cuderman s svojim poustvarjalnim, muzikološkim, pedagoškim in organizacijskim delom temeljno zaznamoval slovensko (zborovsko) glasbo zadnjih desetletij«. V slovenskem glasbenem življenju se je odlikoval kot ustanovitelj in vodja društva Consortium musicum, ki se je posvečalo redko izvajaja-

vokalno-instrumentalno glasbo različnih obdobij. Kot beremo v njegovi predstavitvi dr. Aleša Nagodeta, »njegove interpretacije izhajajo iz estetskih premis druge polovice 20. stoletja, ki so se v slovenski vokalni glasbi počasi uveljavljale v sedemdesetih letih. Označuje jih zmerno modernističen odmik od opulentne zvočnosti in do popačenosti stopnjevane ekspresivnosti,



Damijan Močnik; fotografija: Jana Jocič

skladba *Christus est natus*. Skladbo je izdelal in posnel tudi Svetovni mladinski zbor, ta deluje pod okriljem mednarodne Glasbene mladine (JM), pod vodstvom Garyja Gradna. Leta 1995 je s pesmijo *Tisoč let je že minilo* zmagal na natečaju za pesem ob prvem obisku papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji. Decembra 2018 je premiero doživela njegova prva mladinska opera *Všeč si mi*. Za svoje delo in izvajanja je prejel številne domače in mednarodne nagrade. Leta 2019 mu je Javni sklad za kulturne dejavnosti podelil srebrno plaketo za pe-



Andreja Zakonjšek Krt; fotografija: Andraž Purg

dagoško delo ter obsežen in izvrsten glasbeni opus. Leta 2021 je postal docent na Akademiji za glasbo v Ljubljani na oddelku za sakralno glasbo, kjer poučuje glasbene stavke in analizo glasbenih oblik.

Sopranistka **Andreja Zakonjšek Krt** prejme nagrado **Prešernovega sklada** za vlogo Amelie v Verdijevem *Simonu Boccanegri* in vlogo Marguerite v Gounodevem *Faustu*. Je prepričljiva interpretka opernih in operetnih vlog, kot tudi koncertnih vokalno-instrumentalnih del in samospeva. Sodelovala je s Slovenskim komornim zborom, Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, Slovensko filharmonijo, pianistkama Natašo Valant in Danielo Candillari in drugimi. Večkrat je že nastopila na Festivalu Radovljica. Njen koncertni repertoar obsega dela od zgodnjega baroka pa vse do glasbe 20. stoletja. Kot je zapisala strokovna javnost, »sopranistka Andreja Zakonjšek oblikuje svoje vloge z odlično profesionalnostjo na tehnični in interpretativni ravni«.

Ciklus Jazz Ars All Stars

Z odprtjem prenovljene Cukrarne je Ljubljana pridobila tudi zanimivo glasbeno in plesno prizorišče. V novembru pa se je z resnično zvezdniško zasedbo začel novi cikel, ki ga skupaj pripravljata Radio Slovenija, točneje program Ars, in Cukrarna. Ciklus Jazz Ars All Stars bo odkrival tako tuje uveljavljene glasbenike kakor tudi domače interprete, ki s svojim delom žlahtnijo naš prostor. Prvi koncert je bil 21. novembra v Cukrarna Baru, ko so nastopili pevka in flavtistka **Lia Pale** in pianist ter komponist, legendarni **Mathias Rüegg** s svojim kvintetom. Švicarsko-avstrijski komponist Mathias Rüegg je najbolj znan po slovitim, kulturnem Vienna Art Orchestra, ki ga je ustanovil in vodil več desetletij. Z eno od vodilnih avstrijskih pevk Lio Pale sodeluje že od leta 2013, na številnih koncertih



Prenovljena Cukrarna; vir: ljubljana.si

in zgoščenkah pa sta dokazala, da uspešno združujeta klasično glasbo z jazzom na povsem nov, s humorjem in svežino prežet način. V nedeljo, 12. decembra, je v novem ciklu nastopil bobnar Aleš Rendla, dolgoletni član Big Banda RTV Slovenija, z gosti, konec januarja pa se obeta koncert saksofonista **Jureta Pukla** in pianista **Marka Črnčeca**.



Lia Pale in Mathias Rüegg; fotografija: Hugo Sekoranja

Leto 2022 v Sloveniji razglašeno za Tartinijevo leto

Vlada Republike Slovenije je leto 2022 razglasila za Tartinijevo leto, ko bo minilo okroglih 330 let od rojstva skladatelja in legendarnega violinista Giuseppeja Tartinija, rojenega v Piranu. S častno razglasitvijo Tartinijevega leta želijo spodbuditi programe raziskovanja Tartinijeve glasbe in izobraževanja. Ob spominjanju na pomembnega skladatelja je ministrstvo za kulturo javne zavode in javni sklad, ki delujejo v kulturi, pozvalo, naj v svojih razpoložljivih možnostih pri načrtovanju programov in projektov za leto 2022 pripravijo vsebine, ki se bodo navezovala na to po-

membno obletnico. »Hkrati je to tudi odlična priložnost za okrepljeno sodelovanje pomembnih resorjev, kot sta denimo šolstvo in turizem,« so v sporočilu za javnost zapisali na ministrstvu. Piran navdušuje obiskovalce tudi s Tartinijevo rojstno hišo, eno od najstarejših stavb, ki krasijo podobo glavnega mestnega trga. Med skladateljevo zapuščino v Tartinijevem muzeju vzbuja posebno pozornost Tartinijeva violina, skladateljeva zapuščina v Slovenskem primorju pa izpostavlja še vrsto dragocenih dokumentov. Med njimi je tudi pismo, ki ga je Tartini namenil svoji učenki, slavni violinistki Maddaleni Lombardini, v katerem ji

razlaga pravila tehnike lokovanja. Piran se Tartiniju vsako leto pokloni z glasbenim festivalom, poimenovanim po skladatelju, na katerem zazvenita Tartinijeva glasba in tudi njegova violina.

Giuseppe Tartini

